

SAMORZĄDOWE
KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
W WARSZAWIE
01-161 Warszawa, ul. Obozowa 57
tel. 22 622-49-61 do 4

SKO/Org/052-14/26

77226.P.26

Złożono osobiście

**Pan Ludwik Rakowski
Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego**

W załączeniu, pozwalam sobie przedstawić, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (t.j. Dz. U. 2018, poz. 570), informację o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

PREZES
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Warszawie
Tomasz Podlejski
Radca Prawny (WA-6187)

Warszawa, dn.24 marca 2026 r.

Informacja o działalności Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie

za okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku

CZĘŚĆ I

OGÓLNA INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KOLEGIUM

1. Podstawa i zakres działania Kolegium

Podstawę prawną działania Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie (dalej: SKO) stanowi ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. Z 2018 r. poz. 570 z p.zm.) oraz rozporządzenia wydane w oparciu o delegację ustawową.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości samorządu terytorialnego, właściwymi do rozpatrywania odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia, żądań wznowienia postępowania lub stwierdzenia nieważności decyzji w trybie uregulowanym przez przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 z p.zm.; dalej jako – Kpa) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. Poz. 111 t.j.; dalej jako – Op). Kolegium orzeka również w innych sprawach na zasadach określonych w odrębnych ustawach między innymi rozstrzyga sprawy z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste (art. 78-81 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami).

Obszar właściwości miejscowej Kolegium obejmuje, zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie obszarów właściwości samorządowych kolegiów odwoławczych (Dz. U. Nr 198, poz. 1925), **miasto stołeczne Warszawę** oraz powiaty: **grodziski, legionowski, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, sochaczewski, warszawski zachodni, wołomiński i żyrardowski wraz z gminami objętymi tym obszarem.**

Rozstrzygając sprawy indywidualne w składach trzyosobowych, Kolegium związane jest wyłącznie przepisami obowiązującego prawa.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze jest państwową jednostką budżetową.

2. Obsada kadrowa Kolegium

2.1. Kolegium składa się z 96 członków : 49 etatowych i 47 pozaetatowych.

Liczba członków etatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	
45	4	
Liczba członków pozaetatowych posiadających wykształcenie :		
wyższe prawnicze :	wyższe administracyjne :	wyższe inne :
46		1

Wśród członków Kolegium jest 54 radców prawnych i 10 adwokatów.

2.2. W biurze Kolegium zatrudnionych jest 37 osób

Szesnaście osób legitymuje się wykształceniem wyższym, pozostali średnim. Struktura zatrudnienia w 2025 r. wyglądała następująco: kierownik biura plus kadry – 3 osoby, księgowość – 3 osoby, kancelaria – 4 osoby, sekretariat – 23 osób, archiwum – 1 osoba, obsługa techniczna – 4 osoby.

3. Lokal i wyposażenie Kolegium

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie mieści się w biurowcu przy ul. Obozowej 57. Na parterze budynku znajduje się biuro podawcze oraz sala oglądu akt. Na piętrach 7-10 budynku usytuowane są pokoje biurowe Kolegium, archiwum oraz sala konferencyjna, przeznaczona na spotkania, zgromadzenia ogólne, szkolenia pracowników i spotkania KRSKO. W budynku jest zainstalowana kontrola dostępu i system monitoringu, zabezpieczające obszar przed dostępem osób nieuprawnionych. Lokal jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W roku sprawozdawczym 2025 w ramach unowocześniania oraz usprawniania infrastruktury informatycznej i technicznej zakupiono: dwa urządzenia wielofunkcyjne (drukarko-kopiarki), dwie niszczarki, dwadzieścia siedem komputerów przenośnych oraz serwer.

W celu zwiększenia ochrony danych osobowych Kolegium w 2025 roku zakupiło sto sztuk toreb szyfrowanych i jednaście walizek szyfrowanych oraz doposażyło sekretariaty w meble i fotele biurowe.

Wszelkie zakupy i wprowadzone rozwiązania mają za zadanie ułatwić pracę pracownikom oraz dostosować sposób działania Urzędu do obowiązujących przepisów.

CZEŚĆ II

WPLYW SPRAW

1. Liczba spraw ujętych w ewidencji ogółem w roku objętym informacją- 27 708

w tym spraw:

1.1.pozostałych w ewidencji z roku poprzedzającego okres

objęty informacją /ⁱ-

9 318

1.2.wpływ spraw w roku objętym informacją -

18 390

2. Rodzaje spraw, które wpłynęły w roku objętym informacjąⁱⁱ :

2.1.Liczba spraw administracyjnych - ogółem

15 258

Lp.	Określenie rodzaju sprawy → patrz załącznik do Informacji	Liczba spraw
1.	objęte proceduralnie przepisami Ordynacji podatkowej	2402
2.	działalność gospodarcza	189
3.	planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	1904
4.	pomoc społeczna 834, świadczenia rodzinne 597, fundusz alimentacyjny 164, oświata (stypendia, pomoc materialna itd.) 22, dodatki mieszkaniowe 111, świadczenia wychowawcze 25	1753
5.	gospodarka nieruchomościami (bez opłat za wieczyste użytkowanie) w tym , przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, prawo geodezyjne i kartograficzne 2160, opłaty adiacenckie 132, podziały 224	2516
6.	ochrona środowiska, ochrona przyrody i ochrona zwierząt, odpady i utrzymanie porządku i czystości w gminach	950
7.	prawo wodne	78
8.	rolnictwo, leśnictwo, rybactwo śródlądowe, łowiectwo	89
9.	handel, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	71
10.	prawo o ruchu drogowym 1282, drogi publiczne, transport drogowy 1010	2292
11.	prawo górnicze i geologiczne	0
12.	egzekucja administracyjna	389
13.	inne, pozostałe, w tym skargi i wnioski rozpatrywane w trybie Działu VIII Kpa 666, zaświadczenia 814, informacja publiczna 1145	2625

2.2.Sprawy podlegające rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r.
 Prawo o postępowaniu przed sądami (Dz.U. 2026, poz. 143 t.j. – dalej jako
 Ppsa)/ⁱⁱⁱ - - 2599

2.3.Liczba spraw z zakresu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste - 533

CZĘŚĆ III

ZAŁATWIANIE SPRAW ADMINISTRACYJNYCH

Liczba spraw załatwionych ogółem w roku objętym informacją - 18 318

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	akty wydane przez SKO jako organ II instancji / ^{iv} , w tym :	8833
	akty wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz jako organ II instancji zgodnie z art. 221 Ordynacji podatkowej / ^v	190
	- sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.1.	
2.	akty wydane przez SKO jako organ I instancji / ^{vi} - sposób rozstrzygnięcia patrz → tabela z pkt 1.2.	3147
3.	postanowienia wydane przez SKO w wyniku rozpatrzenia zażaleń na bezczynność organu, w tym :	417
	uznające zażalenia za uzasadnione	78
4.	akty wydane przez SKO po rozpatrzeniu w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 z p.zm.)	2605
5.	pozostałe / ^{vii}	3316

1.1. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ II instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	decyzje utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje (art. 138 § 1 pkt 1 Kpa oraz art.233 § 1 pkt 1 Op) / ^{viii}	4548
2.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i orzekające co do istoty sprawy oraz uchylające decyzje organu I instancji i umarzające postępowanie (art. 138 § 1 pkt 2 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 2a Op) / ⁷	1029
3.	decyzje uchylające decyzje organu I instancji i przekazujące sprawy do ponownego rozpatrzenia (art. 138 § 2 Kpa oraz art. 233 § 2 Op) / ⁷	2361
4.	decyzje umarzające postępowanie odwoławcze (art. 138 § 1 pkt 3 Kpa oraz art. 233 § 1 pkt 3 Op) / ⁷	126
5.	pozostałe	769

1.2. Szczegółowe omówienie sposobu załatwienia sprawy przez SKO jako organ I instancji :

Lp.	Określenie rodzaju rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	postanowienia o wznowieniu postępowania i wyznaczeniu organu właściwego do jego przeprowadzenia (art.150 § 2 Kpa oraz art. 244 § 2 Op) / ^{ix}	0
2.	decyzje o odmowie wznowienia postępowania (art. 149 § 3 Kpa oraz art. 242 § 3 Op) / ⁸	78

3.	decyzje o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie nieważności decyzji (art. 157 § 3 Kpa oraz art. 249 § 3 Op) / ⁸	154
4.	decyzje stwierdzające nieważność decyzji organu I instancji oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa (art. 156 – 158 Kpa oraz art. 247 – 251 Op) / ⁸	449
5.	decyzje o odmowie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 § 1 Kpa oraz art. 248 § 3 Op) / ⁸	70
6.	decyzje odmawiające uchylecia decyzji po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / ⁸	6
7.	decyzje uchylające i rozstrzygające o istocie sprawy oraz decyzje stwierdzające wydanie decyzji przez organ I instancji z naruszeniem prawa wydane po wznowieniu postępowania (art. 151 Kpa oraz art. 245 Op) / ⁸	1
8.	decyzje umarzające postępowanie prowadzone w I instancji przez SKO (art. 105 § 1 Kpa oraz art. 208 Op)	31
9.	pozostałe	2358

Liczba spraw administracyjnych pozostałych do załatwienia przez SKO w roku objętym informacją/^x - 7 915

CZĘŚĆ IV

ZAŁATWIANIE SPRAW Z ZAKRESU OPŁAT ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTE NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

Liczba spraw z zakresu opłat za użytkowanie wieczyste załatwionych w formie orzeczenia w roku objętym informacją ogółem - 748

w tym ugody - 0

1. Liczba wniesionych sprzeciwów od orzeczeń SKO - 290

2. Liczba spraw pozostałych do załatwienia przez SKO/⁹ - 727

CZEŚĆ V

SKARGI DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

1. Sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. 2026, poz. 143 t.j. – dalej jako Ppsa) :

Liczba spraw w roku objętym informacją ogółem -	2605
w tym :	
1.1. Liczba skarg na decyzje i postanowienia Kolegium skierowanych do WSA w roku objętym informacją, ogółem -	1999
• wskaźnik „zaskarżalności” / ^{xi} -	17%
1.2. Liczba skarg na bezczynność Kolegium skierowana do WSA w roku objętym informacją, ogółem -	38
1.3. Liczba skarg uwzględnionych przez Kolegium we własnym zakresie w trybie art. 54 § 3 Ppsa, ogółem -	6
1.4. Liczba skarg kasacyjnych na orzeczenia WSA (w tym zażaleń na postanowienia) skierowanych przez SKO w roku objętym informacją do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie , ogółem -	76
1.5. Liczba innych spraw prowadzonych przez Kolegium w trybie określonym przepisami Ppsa, skierowanych do WSA, ogółem/ ^{xii} -	439
1.6. Liczba sprzeciwów na orzeczenia Kolegium skierowanych do WSA po zmianie przepisów K.p.a. w 2017 r.-	47

2. Skargi na akty i czynności Kolegium rozpatrzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny prawomocnymi orzeczeniami w roku objętym informacją :

Liczba orzeczeń WSA w roku objętym informacją ogółem - 1775

w tym :

Lp.	Rodzaj rozstrzygnięcia	Liczba spraw
1.	Skargi na decyzje i postanowienia rozpoznane przez Sąd	1752
	w tym :	
	uwzględnienie skargi	701
2.	Skargi na bezczynność Kolegium rozpoznane przez Sąd	23
	w tym :	
	uznające skargi za uzasadnione	20

W roku 2025 wpłynęło 2131 prawomocnych orzeczeń WSA, w tym 356 to orzeczenia formalne, nierozstrzygające.

3. Orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W roku 2025 do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie wpłynęło 734 orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego, z czego 487 – merytorycznych.

Sąd oddalił 123 skargi kasacyjne Kolegium i 240 skarg stron postępowania (w niektórych przypadkach kilka skarg kwestionowało ten sam wyrok). Uwzględnionych zostało 60 kasacji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie i 64 skarg kasacyjnych stron postępowania.

POZOSTAŁE ZAGADNIENIA

Kontrole przeprowadzone w Kolegium przez MSWiA, Kancelarię Premiera, NIK i inne uprawnione organy (np. ZUS)

W roku sprawozdawczym 2025 w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Warszawie nie została przeprowadzona kontrola.

Działalność pozaorzecznicza Kolegium (szkolenia etc.)

W roku sprawozdawczym Prezes, Wiceprezes i członkowie Kolegium wzięli udział w licznych szkoleniach i konferencjach z następujących zagadnień:

- Podatków i opłat lokalnych;
- Decyzje reformatoryjne w przedmiocie określenia uwarunkowań środowiskowych realizacji przedsięwzięcia- zagadnienie ochrona środowisko, ochrona przyrody i odpadów;
- Problematyka domów pomocy społecznej w orzecznictwie i praktyce;
- Zmiany w podatku od nieruchomości od 1 stycznia 2025 r. w związku z nowelizacją ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach- wybrane zagadnienia orzecznicze
- Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- Przeciwdziałanie mobbingowi;
- Przetwarzanie i ochrona danych osobowych;

Pracownicy biura odbyli m.in. szkolenia dotyczące przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy oraz przetwarzania i ochrony danych osobowych.

Wykonanie budżetu w SKO-Warszawa za 2025 rok.

Budżet Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie zgodnie z ustawą budżetową na 2025 rok wynosił 22.160.000 zł.

W 2025 r. na wniosek Prezesa SKO decyzją Ministra Finansów zostały zwiększone środki na wydatki o kwotę 1.043.430,58 zł. (311.000 zł na wydatki bieżące, oraz 732.430,58 zł na wydatki związane z kosztami sądowymi i wpisami kasacyjnymi).

Plan po zmianach na 31.12.2025 r. wynosił 23.203.430,58 zł.

W ustawie budżetowej na 2025 r. nie planowano dochodów. Zrealizowane dochody w 2025 r to w szczególności:

- wynagrodzenie dla płatnika za terminowe wypłacanie zasiłków z ubezpieczenia chorobowego oraz wynagrodzenie za terminowe przekazywanie podatku do urzędu skarbowego,

- wygrane kasacje,

- wpływy z rozliczeń i zwrotów z lat ubiegłych,

Razem należności z tytułu dochodów w 2025 r. wynosiły 80.180,35 zł. Dochody wykonane 41.554,35 zł. Powyższą kwotę wykazaliśmy w sprawozdaniu Rb 27 jako dochody wykonane i przekazane na rachunek Ministerstwa Finansów. Pozostałe należności w wysokości 38.626 zł dotyczą wygranych kasacji, które nie zostały wpłacone na konto Kolegium do 31.12.2024 r. oraz niespłaconej należności od pracownika.

Korzystając z uprawnień wynikających z ustawy o finansach publicznych Prezes Kolegium dokonał zmian w planie finansowym 2025 r, polegających na przeniesieniu

planowanych wydatków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej w celu zabezpieczenia środków na wydatki wynikające z bieżących potrzeb, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki.

W 2025 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze miało zaplanowane środki w § 6060 – zakupy inwestycyjne w wysokości 220.000 zł. Po dokonaniu zmian przez Prezesa Kolegium pomiędzy paragrafami w § 6060 – zakupy inwestycyjne pozostała kwota 217.000 zł. Z powyższej kwoty wydatkowano środki na zakupy w wysokości 215.222,94 zł. z przeznaczeniem na: zakup urządzeń FortiSwitch i FortiGate – 117.096,00 zł, urządzeń wielofunkcyjnych HP szt 3 – 85.728,54 oraz niszczarki – 12.398,40. Wykonanie w § 6060 wynosi 99,18%.

Niewykorzystana kwota w wysokości 1.777,06 zł została zwrócona na rachunek Ministerstwa Finansów.

Wykonanie planu po zmianach w 2025 roku wynosi 22.792.070,94 zł co stanowi 98,22% w stosunku do planu po zmianach. Różnica pomiędzy planem a wykonaniem budżetu 1,78%, Niewykorzystane środki zostały rozliczone z Ministerstwem Finansów.

Wybrane problemy z orzecznictwa Kolegium – według rodzaju spraw:

Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. jedn. Dz.U. 2024, poz. 1130).

W 2025 r. nastąpił znaczny wzrost zażaleń na postanowienia w przedmiocie zawieszenia postępowań w sprawie ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy w związku z podjęciem uchwał o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego.

Składy Orzekające stały na stanowisku, że zawieszenie postępowania jest dopuszczalne w sytuacji gdy zachodzi prawdopodobieństwo sprzeczności postanowień decyzji z ustaleniami projektu planu, jak również, gdy zachodzi prawdopodobieństwo, że prace nad planem miejscowym zostaną ukończone w okresie 18 miesięcy od dnia zawieszenia postępowania (m.in. wyrok WSA w Krakowie z dnia 2 kwietnia 2019 r. II SA/Kr 250/19; wyrok WSA w Gdańsku z dnia 29 czerwca 2022 r.; sygn. akt II SA/Gd 187/22; wyrok WSA w Poznaniu z 15 marca 2022 r., sygn. akt II SA/Po 41/22). W przeciwnym razie stanowi to przekroczenie uznania administracyjnego.

Składy Orzekające stanęły na stanowisku, że również w przypadku wykazania przez organ pierwszej instancji zaawansowanych prac nad planem ogólnym lub obowiązywaniem plan ogólnego i pracami nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego możliwe jest zawieszenie postępowania w sprawie ustalenia warunków zabudowy przy powołaniu się na sprzeczność projektowanej inwestycji z postanowieniami planu ogólnego w szczególności w zakresie stref planistycznych, a to wobec brzmienia przepisu art. 13a. ust. 1, ust. 4 i ust. 5 ustawy, z których jednoznacznie wynika, że plan ogólny w zakresie określenia stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych oraz obszarów zabudowy śródmiejskiej uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego oraz stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Aktualne pozostały problemy zaistniałe w 2022 r., a związane z nowelizacją ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 lipca 2024 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2024 r., poz. 1116), w kontekście możliwości ustalenia warunków zabudowy dla części działki. Stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego nie jest w tych sprawach jednolite.

Składy Orzekający podtrzymały dotychczasową linię orzeczniczą, a mianowicie, że: *„ustalenie warunków zabudowy odnosi się do działki objętej wnioskiem jako całości nie zaś jedynie tej jej części, która w wyniku realizacji inwestycji będzie faktycznie zabudowana (lub w inny niż dotychczas sposób zagospodarowana)”*. Powyższe stanowisko zostało wyrażone m.in. w wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 stycznia 2025 r., sygn. akt II OSK 1313/24; 8 sierpnia 2024 r., sygn. akt II OSK 1787/23; 3 sierpnia 2021 r., sygn. akt II OSK 1351/21; 2 marca 2021 r., sygn. akt II OSK 270/21; 23 maja 2017 r., sygn. akt II OSK 1769/16; 5 kwietnia 2017 r. sygn. akt II OSK 2012/15; 28 kwietnia 2016 r. sygn. akt II OSK 2066/14; 1 marca 2016 r., sygn. akt II OSK 1626/14; 11 marca 2014 r., sygn. akt 2363/12.

W postępowaniach dotyczących wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy, Składy Orzekające uznały, że w zw. art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz § 17 pkt 4 uchwały nr XLVI/1422/2008 Rady m.st. Warszawy z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r., poz. 6725), że Zarządy Dzielnic m.st. Warszawy, nie są organami właściwymi w sprawach dot. ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zgodnie bowiem z § 17 pkt 4 ww. uchwały, w zakresie architektury i budownictwa oraz planowania i zagospodarowania przestrzennego przekazuje się dzielnicom następujące zadania i kompetencje - wydawanie, przenoszenie na rzecz innej osoby oraz stwierdzanie wygaśnięcia decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji w sprawie wstrzymania użytkowania terenu i przywrócenia poprzedniego sposobu zagospodarowania, dotyczących inwestycji stanowiących obiekty kubaturowe o powierzchni całkowitej do 15.000 m², o wysokości do 30 m, z zakresu dróg gminnych, jednakże z wyłączeniem inwestycji przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych oraz organizacji międzynarodowych, a także naczelnych i centralnych organów administracji.

W związku z powyższym w postępowaniach odwoławczych decyzje wydane przez Zarządy dzielnic podlegały uchyleniu a postępowanie przed organem pierwszej instancji umorzeniu.

Na gruncie postępowań dotyczących kar pieniężnych za umieszczenie tablic reklamowych niezgodnie z przepisami uchwał krajobrazowych Naczelny Sąd Administracyjny wyrokami z dnia 10 czerwca 2025 r., sygn. akt II OSK 2457/24 oraz sygn. II OSK 2279/24, oddalił kasacje Kolegium wskazując na prawidłowe odwołanie się przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie do wyroku TK o sygn. P 20/19. NSA stwierdził, że trafne jest stanowisko WSA w Warszawie wskazujące, że wprawdzie wyrok Trybunału Konstytucyjnego o sygn. P 20/19 dotyczył bezpośrednio art. 37a ust. 9 ustawy, a nie mającego zastosowanie w niniejszej sprawie art. 37d (regulującego zasady wymierzania kar i nakładania obowiązku usunięcia tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego na podmiot, który umieścił tablicę reklamową lub urządzenie reklamowe niezgodne z przepisami uchwały krajobrazowej), ale w przypadku tablic reklamowych oraz urządzeń reklamowych zamontowanych przed wejściem w życie uchwały krajobrazowej dla zrekonstruowania pełnej normy prawnej konieczne jest uwzględnienie również w tej części przyjętej uchwały krajobrazowej, której podstawę uchwalenia stanowił zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny art. 37a ust. 9 ustawy. Skutkiem wyroku TK o sygn. P 20/19 jest to, że do czasu wprowadzenia regulacji ustawowych dotyczących podstaw oraz trybu dochodzenia odszkodowania za wspomniane dostosowanie lub usunięcie tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych wzniesionych legalnie przed wejściem w życie danej uchwały krajobrazowej, nie jest możliwe wywodzenie z uchwał krajobrazowych dalszych skutków prawnych w omawianym zakresie, gdyż te byłyby niemożliwe do pogodzenia z orzeczeniem sądu konstytucyjnego (por. wyrok NSA z dnia 11 kwietnia 2024 r. sygn. akt II OSK 403/23, LEX nr 3744796; wyrok NSA z dnia 15 października 2024 r. sygn. akt II OSK 1506/23, LEX nr 3830836; wyrok NSA z dnia 19 grudnia 2024 r. sygn. akt II OSK 1675/23, LEX nr 3883054; wyrok NSA z dnia 19 grudnia 2024 r. sygn. akt II OSK 630/23, LEX nr 3831382). Stanowisko takie stanowi już ugruntowany pogląd w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego gdzie wskazuje się, że do czasu wprowadzenia regulacji ustawowej dotyczących podstaw i trybu dochodzenia odszkodowania za dostosowanie względnie usunięcie tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych do zasad i warunków ich sytuowania, wzniesionych legalnie przed wejściem w życie uchwały krajobrazowej, nie jest dopuszczalne objęciem jej zakresem tych tablic lub urządzeń reklamowych (zob. także wyroki NSA z dnia 24 kwietnia 2024 r., sygn. akt II OSK 1825/19, II OSK 2817/20 i II OSK166/18). Oznacza to, że nie jest możliwe także nałożenie na te podmioty na podstawie art. 37d ust. 1 i 4 ustawy kary pieniężnej oraz obowiązku usunięcia tych tablic lub urządzeń reklamowych (zob. wyroki NSA z dnia 9 kwietnia 2024 r., sygn. akt II OSK 266/23 i 25 kwietnia 2024 r., sygn. akt II OSK 625/23; wszystkie orzeczenia dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

W 2025 r. nastąpił wzrost liczby postępowań odwoławczych od decyzji ustalających opłaty planistyczne na podstawie art. 36 ust. 4 ustawy.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy wysokość odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości, o którym mowa w art. 36 ust. 3, oraz wysokość opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, o której mowa w art. 36 ust. 4, ustala się na dzień sprzedaży. Obniżenie oraz wzrost wartości nieruchomości stanowią różnicę między wartością nieruchomości określoną przy uwzględnieniu przeznaczenia terenu

obowiązującego po uchwaleniu lub zmianie planu miejscowego a jej wartością określoną przy uwzględnieniu:

- 1) przeznaczenia terenu, obowiązującego przed zmianą tego planu;
- 2) faktycznego sposobu użytkowania nieruchomości przed uchwaleniem tego planu.

Powyższy przepis został znowelizowany ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r. poz. 688). Zmiana polegała m.in. na zmianie terminu „faktyczny sposób wykorzystania” na termin „faktyczny sposób użytkowania”. Z uzasadnienia do projektu ustawy wynika, że zmiany w art. 37 ust. 1 i ust. 11 pkt 1, a także w art. 87 ust. 3a służyć miały nadaniu spójnej terminologii między przepisami upzp a art. 154 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 1145). Stosownie do art. 154 ust. 1 ustawy wyboru właściwego podejścia oraz metody i techniki szacowania nieruchomości dokonuje rzeczoznawca majątkowy, uwzględniając w szczególności cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w planie miejscowym, stan nieruchomości oraz dostępne dane o cenach, dochodach i cechach nieruchomości podobnych. Natomiast w myśl art. 154 ust. 2 w przypadku braku planu miejscowego przeznaczenie nieruchomości ustala się na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z art. 154 ust. 3 w przypadku braku planu miejscowego oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględnia się faktyczny sposób użytkowania nieruchomości lub ustalenia planu ogólnego gminy.

W art. 154 ust. 3 ustawy zawarta jest definicja faktycznego sposobu użytkowania nieruchomości, tj. takiego stanu, w którym dla nieruchomości brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Skoro w art. 37 ust. 1 pkt 2 mowa jest o ustalaniu różnicy w wartości nieruchomości określanej przy uwzględnieniu przeznaczenia terenu obowiązującego po uchwaleniu lub zmianie planu miejscowego a jej wartością określoną przy uwzględnieniu:

- 1) przeznaczenia terenu, obowiązującego przed zmianą tego planu;
- 2) faktycznego sposobu użytkowania nieruchomości przed uchwaleniem tego planu

to uznać należy, że przy zmianie planu wartość należy określić uwzględniając przeznaczenie terenu, obowiązującego przed zmianą tego planu (ust. 1 pkt 1), a w okresie bezplanowym, tj. przed uchwaleniem planu wartość należy określić uwzględniając faktyczny sposób użytkowania, co oznacza pominięcie decyzji o warunkach zabudowy jeśli została dla terenu wydana. Przez faktyczny sposób wykorzystywania nieruchomości w warunkach ustawy należy rozumieć wyłącznie stan rzeczywisty nieruchomości przed uchwaleniem planu, a nie potencjalne możliwości jej zagospodarowania.

Decyzja o warunkach zabudowy to zgodnie z przepisem art. 154 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami dokument ustalający przeznaczenie nieruchomości, zaś zgodnie z przepisem art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy o planowaniu przestrzennym, przeznaczenie nieruchomości może być uwzględniane wyłącznie w przypadku

ustalania wzrostu wartości nieruchomości na skutek zmiany planu, nie zaś uchwalenia planu nowego, dla terenu wcześniej planem nie objętego.

Z dniem 7 stycznia 2023 r. przepis art. 87 ust. 3a ustawy uzyskał nowe brzmienie, zgodnie z którym jeżeli uchwalenie planu miejscowego nastąpiło po dniu 31 grudnia 2003 r. w związku z utratą mocy przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony przed dniem 1 stycznia 1995 r., przepisu art. 37 ust. 1 zdanie drugie niniejszej ustawy, w odniesieniu do wzrostu wartości nieruchomości, nie stosuje się, o ile wartość nieruchomości określona przy uwzględnieniu przeznaczenia terenu ustalonego w szczegółowym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uchwalonym przed dniem 1 stycznia 1995 r. jest większa, niż wartość nieruchomości określona przy uwzględnieniu faktycznego sposobu jej użytkowania (do dnia 24 września 2023 r. wykorzystania), po utracie mocy tego planu. W takim przypadku wzrost wartości nieruchomości, o którym mowa w art. 36 ust. 4, stanowi różnicę między wartością nieruchomości określoną przy uwzględnieniu przeznaczenia terenu obowiązującego po uchwaleniu planu miejscowego a jej wartością określoną przy uwzględnieniu przeznaczenia terenu ustalonego w szczegółowym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uchwalonym przed dniem 1 stycznia 1995 r.

W wyrokach o sygn. akt II OSK 3153/24; II OSK 3167/24; II OSK 3165/24; OSK 3166/24; II OSK 435/25, zapadłych w dniu 8 grudnia 2025 r., Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że istota sporu koncentruje się na wykładni art. 87 ust. 3a ustawy w brzmieniu nadanym ustawą z 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2747), która weszła w życie 7 stycznia 2023 r. Organ skarżący kasacyjnie stoi na stanowisku, że skoro ustawodawca w nowym brzmieniu przepisu wyraźnie wskazał, iż dotyczy on sytuacji, gdy nieruchomość była przeznaczona pod zabudowę w "miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uchwalonym przed dniem 1 stycznia 1995 r., będącym planem szczegółowym", to niedopuszczalne jest stosowanie tej normy do nieruchomości objętych wcześniej planami ogólnymi. Stanowisko to, choć oparte na wykładni językowej, jest w świetle zasad konstytucyjnych nie do zaakceptowania. Wprowadzona w 2023 r. nowelizacja art. 87 ust. 3a, która arbitralnie zawężyła ochronę właścicieli wyłącznie do przypadków dawnych planów "szczełowych", stanowi klasyczny przykład tzw. wtórnej niekonstytucyjności. Ustawodawca powtórzył bowiem rozwiązanie prawne (pominięcie skutków dawnych planów ogólnych), które co do istoty zostało już zakwestionowane przez sąd konstytucyjny (por. D. Lis-Staranowicz, M. Kopacz, Wtórna niekonstytucyjność przepisów ustawowych w orzecznictwie sądów administracyjnych, "Przegląd Sejmowy" nr 6 (173)/2022, s. 115 i n.). Zmiana ta ma charakter pozorny i służy jedynie obejściu skutków wyroku Trybunału Konstytucyjnego o sygn. P 58/08 w celach fiskalnych. Argumentacja organu oparta na ścisłym rozróżnieniu dawnych planów ogólnych i szczełowych utraciła swoją aktualność. Ustawa z 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym zniosła ten podział, uznając wszystkie te akty za plany miejscowe. Próba reaktywowania tego podziału po blisko 30 latach, wyłącznie w celu obciążenia obywateli opłatą planistyczną, narusza zasady demokratycznego państwa prawnego. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego sąd jest uprawniony i zobowiązany do odmowy zastosowania przepisu w jego

niekonstytucyjnym (zawężającym) brzmieniu i dokonania wykładni prokonstytucyjnej. Oznacza to, że przy ustalaniu wzrostu wartości nieruchomości (art. 37 ust. 1 upzp) należy uwzględnić przeznaczenie terenu w każdym planie miejscowym uchwalonym przed 1 stycznia 1995 r. (zarówno ogólnym, jak i szczegółowym).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

W orzecznictwie sądowym występuje rozbieżność stanowisk w kwestii dotyczącej podmiotu zobowiązanego do zwrotu dotacji, jednakże Składy Orzekające podtrzymały dotychczasowe stanowisko uznając, że podmiotem zobowiązanym do zwrotu dotacji jest organ prowadzący placówkę oświatową w dniu wydania decyzji o zwrocie, za wyrokami WSA we Wrocławiu z dnia 18 kwietnia 2023 r., sygn. akt III SA/Wa 438/20; w Lublinie z dnia 9 czerwca 2017 r., sygn. akt I SA/Lu 681/16; w Szczecinie z dnia 20 maja 2016 r., sygn. akt I SA/Sz 317/16; w Poznaniu z dnia 24 stycznia 2018 r., sygn. akt III SA/Po 642/17; w Gliwicach z dnia 6 lipca 2018 r., sygn. akt I SA/Gl 905/17 oraz z dnia 3 września 2020 r., sygn. akt I SA/Gl 328/19; w Krakowie z dnia 11 sierpnia 2022 r., sygn. akt I SA/Kr 94/22 i z dnia 13 czerwca 2024 r., sygn. akt III SA/Kr 302/24.

Taki pogląd został również podzielony przez WSA w Warszawie w wyroku z dnia 25 października 2024 r., sygn. akt V SA/Wa 1098/24, od którego organ prowadzący wniósł skargę kasacyjną, która nie została dotychczas rozpoznana. Jednocześnie WSA w Warszawie w wyroku z dnia 1 października 2025 r., sygn. akt V SA/Wa 2952/24, stwierdził, że podmiotem zobowiązanym do zwrotu dotacji winien być organ prowadzący placówkę oświatową, który pobrał dotację. Od powyższego wyroku Kolegium wniósło skargę kasacyjną, która nie została dotychczas rozpoznana.

Na gruncie spraw dotyczących zwrotu dotacji na uwagę zasługuje wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 2024 r., sygn. akt I GSK 1456/23, dotyczący wydłużenia okresu przedawnienia obowiązku zwrotu dotacji oświatowej w zw. z art. 15zwr ust. 1 pkt 3 specustawy covid.

Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu uchwały z dnia 27 marca 2023 r., I FPS 2/22, stwierdził, że art. 15 zwr ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.), nie dotyczy wstrzymania, rozpoczęcia i zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych. Niemniej jednak w przywołanym wyroku z dnia 27 listopada 2024 r., sygn. akt I GSK 1456/23, NSA stwierdził, że: „wskazane w przepisach prawa odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów Działu III Ordynacji podatkowej m.in. w zakresie przedawnienia zobowiązań podatkowych (w niniejszej sprawie zobowiązania do zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem) nie oznacza, że kontrolowana

judykacyjnie sprawa należy do kategorii prawa podatkowego. Omawiana problematyka była już przedmiotem rozważań Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z 3 listopada 2021 r. stwierdził, że kwestia przyznania dotacji, a także jej zwrotu w razie wykorzystania jej niezgodnie z przeznaczeniem, jest regulowana przez ustawę o systemie oświaty oraz ustawę o finansach publicznych, które nie należą do przepisów prawa podatkowego. Przepisy Ordynacji podatkowej są stosowane jedynie w niewielkim zakresie (Dział III) i to jeszcze odpowiednio. Z kolei sam fakt odesłania do Działu III Ordynacji podatkowej w sprawach nieuregulowanych w ustawie o finansach publicznych nie zmienia charakteru dotacji, a celem odesłania było uniknięcie zbędnych powtórzeń (wyrok NSA z 3 listopada 2021 r., I GSK 783/21, LEX nr 3269281). Powyższy pogląd Naczelny Sąd Administracyjny w niniejszym składzie w pełni akceptuje. Należy także, dokonując analizy powyższego zarzutu kasacyjnego, odwołać się do celu i zakresu regulacji ustawy COVID-19. Z treści art. 15 zzz tej ustawy wynika, że adresatami tego przepisu są nie tylko obywatele czy też przedsiębiorcy lecz także organy ochrony prawnej. Przepis ten posiada w tym zakresie charakter neutralny. Nie ulega przy tym wątpliwości, że wśród oczywistych uwarunkowań - natury prawnej i pozaprawnej - uzasadniających wprowadzenie (i późniejsze modyfikacje) regulacji biegu terminów prawa administracyjnego w ustawie COVID-19 do najważniejszych zaliczyć można istotne utrudnienia w możliwości realizacji przez podmioty administrowane uprawnień i obowiązków w wyznaczonych przepisami prawa terminach, ograniczenia w funkcjonowaniu administracji publicznej, w szczególności urzędów administracyjnych, uniemożliwiające im sprawne i efektywne realizowanie zadań publicznych i prowadzenia postępowań, a także ograniczenia mobilności uczestników postępowań administracyjnych. Świadomość wskazanych czynników oraz ich wpływu na realizację prawa administracyjnego, a tym samym ochronę dóbr, wartości i interesów objętych jego regulacjami oczywiście uzasadniała podjęcie przez ustawodawcę działań modyfikujących rozwiązania standardowe w zakresie kwestii temporalnych (M. Lewicki, Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów prawa administracyjnego w okresie pandemii COVID-19 - zagadnienia wybrane (w:) Prawo administracyjne w służbie jednostki i wspólnoty, red. Z. Duniewska, M. Karcz-Kaczmarek, P. Wilczyński, Warszawa 2022, LEX.el.).”

W orzecznictwie sądów administracyjnych ujawniła się także rozbieżność odnośnie określenia momentu wyznaczającego rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia do zwrotu dotacji. W poszczególnych wyrokach NSA za decydującą o rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia wskazuje się datę rozliczenia i zwrotu dotacji (por. wyroki: NSA z 5 września 2018 r., sygn. akt I GSK 2583/18, z 17 kwietnia 2018 r., sygn. akt I GSK 351/18). W innych za decydującą uznaje się datę stwierdzenia okoliczności wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, którą należy wiązać z doręczeniem protokołu kontroli (por. wyrok WSA w Lublinie z dnia 21 lutego 2018 r., sygn. akt I SA/Lu 1046/17). Jako przeważające w orzecznictwie wskazuje się określenie, że termin przedawnienia mija z upływem pięciu lat licząc od końca roku, na który dotacja była przyznana i w którym była lub miała być wykorzystana (wyplata dotacji) (por. wyroki: NSA z 9 listopada 2022 sygn. akt I GSK 3251/18, NSA z dnia 13 czerwca 2017 r., sygn. akt II GSK 3644/15, NSA z dnia 5

września 2018 r. sygn. akt I GSK 2583/18, NSA z 14 listopada 2018 r., sygn. akt I GSK 2958/18).

W wyroku z dnia 10 stycznia 2023 r., sygn. akt I GSK 1471/19, NSA stwierdził, że podziela aktualnie dominującą linię orzecniczą, w której przyjmuje się, że pięcioletni termin przedawnienia (liczony od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatność), w przypadku wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, rozpoczyna swój bieg od dnia otrzymania tych środków przez beneficjenta. W takich więc przypadkach wydanie i doręczenie decyzji winno nastąpić w ciągu pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym dotacja była przyznana i powinna zostać wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem (por. wyroki: NSA z 5 września 2018 r., sygn. akt I GSK 2583/18 i NSA z 14 stycznia 2019 r., sygn. akt I GSK 2656/18). Skoro zatem w przypadku wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem termin przedawnienia rozpoczyna swój bieg od dnia otrzymania tych środków przez beneficjenta, to także w przypadku dotacji pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości termin ten powinien rozpocząć swój bieg od dnia otrzymania tych środków przez beneficjenta. Na podstawie powyższych rozważań przyjęć należy, że termin przedawnienia rozpoczyna bieg niezależnie od wydania decyzji w przedmiocie stwierdzenia obowiązku zwrotu i jedynie przed jego upływem możliwe jest jej skuteczne prawnie doręczenie beneficjentowi. NSA w wyroku z 13 czerwca 2017 r. sygn. akt. II GSK 3644/15, wyraził pogląd, z którym w pełni zgadza się skład orzekający, że bieg terminu przedawnienia należy ściśle wiązać z charakterem zobowiązania podlegającego zwrotowi. Jeżeli zatem przyznane środki finansowe są środkami nienależnymi w rozumieniu ustawy, a obowiązek zwrotu dofinansowania nienależnego powstaje z chwilą zaistnienia przesłanek przewidzianych przepisami prawa, to obowiązek zwrotu należy wiązać z dniem otrzymania tych środków przez beneficjenta.

Takie stanowisko wyrażone zostało w wyrokach NSA sygn. akt I GSK 1241/21, z dnia 14 marca 2025 r.; sygn. akt I GSK 1187/19, z dnia 25 maja 2023 r.; sygn. akt I GSK 1082/19, z dnia 1 czerwca 2023 r.; sygn. akt I GSK 1920/19, z dnia 1 czerwca 2023 r.; sygn. akt I GSK 2886/18, z dnia 12 października 2022 r.; sygn. akt I GSK 278/18, z dnia 30 stycznia 2020 r.; sygn. akt I GSK 2656/18, z dnia 14 stycznia 2019 r.; sygn. akt I GSK 2583/18, z dnia 5 września 2018 r. i przyjęte zostało przez Składy Orzekające.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r., poz. 773).

W związku z rozpatrzeniem skarg wniesionych przez Prokuratora Okręgowego w Warszawie na decyzje Kolegium w przedmiocie uchylecia w całości zaskarżanych decyzji Prezydenta m. st. Warszawy określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres od 1 kwietnia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., i umorzenia postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, doszło do zmiany stanowiska Kolegium w opisanych sprawach ponieważ Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie prawomocnymi wyrokami uchylał takie rozstrzygnięcia organu odwoławczego, przesądzając tym

samym kwestię zasadności prowadzenia postępowania wymiarowego w przedmiocie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami.

W tym miejscu przykładowo należy powołać, choćby prawomocne wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 października 2024 r. sygn. akt III SA/Wa 1638/24, z dnia 14 listopada 2024 r. sygn. akt III SA/Wa 2055/24, z dnia 11 grudnia 2024 r. sygn. akt III SA/Wa 2179/24.

W przywołanych wyrokach Sądy wskazywały m.in., że z przywołanych regulacji wynika, że jeżeli zobowiązany podmiot nie złoży deklaracji lub też organ poweźmie uzasadnione wątpliwości, co do danych zawartych w deklaracji określi wysokość opłaty w decyzji. Tylko w takim przypadku organ jest obowiązany wydać decyzję wymiarową, określając należny wymiar opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ze stanu faktycznego spraw wynikało, że organ pierwszej instancji wzywał uczestników postępowania do złożenia deklaracji w związku ze zmianą wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od ilości zużytej wody z danej nieruchomości, dokonaną uchwałą nr XXXVIII/I/199/2020 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 15 października 2020 r. w kształcie nadanym uchwałą nr XXXVIII/1201/2020, zaś właściciele nie wykonali powyższego wezwania. Kolegium uznało jednak, że skoro nie zaistniały okoliczności obligujące właściciela do złożenia nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, właściciele nie złożyli nowej deklaracji w stosunku do której organ pierwszej instancji mógłby powziąć wątpliwości odnośnie jej prawidłowości, a wezwanie organu pierwszej instancji nie mogło rodzić skutku w postaci zobowiązania właściciela do złożenia stosownej deklaracji, to należało stwierdzić, że wszczęcie postępowania w sprawie określenia, w drodze decyzji wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy - uznać należało za pozbawione podstawy prawnej. Sądy podzieliły jednakże argumentację przedstawioną przez Prokuratora, wskazując, że nie ulega wątpliwości, że w wyniku zmiany metody obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami, zmianie w rozumieniu art. 6m ust. 2 ustawy, uległy dane będące podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zmianą danych w rozumieniu powyższego przepisu jest również zmiana danych wymaganych na potrzeby obliczania opłaty wynikająca ze zmiany przepisów stosownej uchwały. Skoro zatem w realiach niniejszej sprawy nastąpiła konieczność podania przez właścicieli nieruchomości nowych danych będących podstawą do ustalenia wysokości samej opłaty, uległ aktualizacji obowiązek złożenia nowej deklaracji przez właściciela nieruchomości. Powyższe potwierdza zresztą wzór deklaracji. Sądy uznając, że doszło do zmiany metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, i że zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 6m ust. 2 ustawy uzasadniające obowiązek złożenia nowej deklaracji, stwierdziły, że zarzuty sformułowane w skardze zasługują na uwzględnienie. W związku z powyższym Składy Orzekające uwzględniły stanowisko wyrażone w zapadłych wyrokach i dokonały w określonych powyżej stanach faktycznych uznawały, że zaistniały przesłanki wszczęcia postępowania i określenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na gruncie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach powstały również problemy orzecznicze związane z opłatami podwyższonymi za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku z nieselektywnym zbieraniem odpadów.

W myśl art. 6ka ust. 1 i 3 ustawy w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i powiadamia o tym wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz właściciela nieruchomości. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta na podstawie powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wszczyna postępowanie w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, a w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6j ust. 3b, za rok, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stosując wysokość stawki opłaty podwyższonej, o której mowa w art. 6k ust. 3.

Kolegium stało na stanowisku, że przyklejenie na pojemniku naklejki o treści: „Uwaga nie odebrano z powodu zmieszania różnych frakcji odpadów” jest wystarczającym sposobem powiadomienia właściciela nieruchomości o nie odebraniu odpadów, gdyż gwarantuje to szybkie przekazanie informacji, co jest niezbędne przy gospodarce odpadami, które muszą być na bieżąco usuwane. Pozwala to też na szybką reakcję polegającą na podjęciu środków zapobiegających dalszym naruszeniom, a także stosowna informacja trafia bezpośrednio i natychmiast do mieszkańców, którzy na co dzień z korzystają z pojemnika. Taki sposób informowania właścicieli nieruchomości przez odbiorcę odpadów wynikał również z obowiązujących w dacie zdarzenia, postanowień umownych pomiędzy m.st. Warszawą a odbiorcami odpadów. Powiadomienie takie, w ocenie Składów Orzekających spełniało zatem dyspozycję przepisu art. 6ka ust. 1 ustawy. Niemniej jednak po rozpatrzeniu skarg wniesionych na decyzje Kolegium, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylał takie rozstrzygnięcia organu odwoławczego, zaś skargi kasacyjne wniesione przez Kolegium do Naczelnego Sądu Administracyjnego zostały oddalone. W wyroku z dnia 19 maja 2025 r., sygn. akt III FSK 1368/24 Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że: „podziela poglądy wyrażone w orzecznictwie sądowoadministracyjnym w którym potwierdzono, że powiadomienie przez podmiot odbierający odpady komunalne właściciela nieruchomości o niedopełnieniu obowiązku selektywnej zbiórki odpadów i przyjęciu tych odpadów jako niesegregowalne (zmieszane) odpady komunalne jest jednym z warunków wszczęcia postępowania w przedmiocie nałożenia opłaty podwyższonej. Obowiązujące przepisy nie określają formy i terminu tego powiadomienia. Powinno zostać dokonane w sposób, który pozwala na weryfikację wypełnienia tego warunku przez organ administracji, niezwłocznie po stwierdzeniu faktu niedopełnienia obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, przed wszczęciem postępowania administracyjnego (wyroki, sygn. akt: III FSK 803/22; III FSK 804/22; III FSK 805/22; III FSK 806/22; III FSK 807/22 oraz z 8 lutego 2023 r., III FSK 730/22)”. Natomiast w wyroku z dnia 28 lutego 2025 r., sygn. akt III FSK 1173/24, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że: „naklejka nie spełnia

określonego w art. 6ka ust. 1 wymogu powiadomienia właściciela nieruchomości”. Takie stanowisko zostało wyrażone również w wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 października 2024 r., sygn. akt III FSK 1522/22; z dnia 24 października 2024 r., sygn. akt III FSK 720/24 oraz z dnia 30 października 2024 r. sygn. akt III FSK 805/23).

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 340, „specustawa covid”).

Składy Orzekające uznawały, że wykładnia celowościowa art. 15gg przywołana w nw. wyrokach sądowoadministracyjnych, dokonana w związku z pozostałymi przepisami specustawy covid, jak również w kontekście celu specustawy covid, wskazuje na zasadność przyjęcia stanowiska odmiennego od wykładni dokonanej przez organ pierwszej instancji. Zdaniem organu pierwszej instancji zgodnie z art. 15gg ust. 7 specustawy covid podmiot może otrzymać środki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyłącznie w przypadku, jeśli nie uzyskał pomocy w odniesieniu do tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłat na rzecz ochrony miejsc pracy. Dodatkowo organ pierwszej instancji wskazywał, że *ust. 7a powołanego przepisu nie będzie miał zastosowania w stanach faktycznych poprzedzających jego wejście w życie tj. przed dniem 1 lipca 2021 r. i nie dotyczy zdarzeń (uzyskania pomocy), które wystąpiły przed tą datą.* W konsekwencji powyższego organ pierwszej instancji twierdził, że wsparcie z art. 31zo i art. 15gg ww. ustawy (np. w miesiącach marzec- maj 2020 r. wsparcie, o którym mowa w przepisie art. 31 zo ustawy COVID-19, tj. zwolnienie z obowiązku płatności składek ZUS i na tych samych pracowników za okres lipiec-wrzesień 2020 r. wsparcie, o którym mowa w przepisie art. 15 gg ustawy COVID-19, tj. przyznanie świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy, ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników), prowadziło do dwukrotnego otrzymania dofinansowanie z tego samego tytułu.

Zdaniem Kolegium w ww. sprawach nie doszło jednak do podwójnej wypłaty świadczeń, gdyż wnioskodawca skorzystał z dwóch różnych form wsparcia na tych samych pracowników, ale na różne okresy. Nie można zatem mówić o tych samych tytułach wypłat. Dokonując wykładni ww. przepisów art. 15 gg 7 i 7a ustawy COVID-19 Składy Orzekające odwołały się do ugruntowanej linii orzeczniczej sądów administracyjnych, w tym do uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 14 lutego 2024 r. sygn. akt. I SA/Sz 478/23, a także wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 marca 2024 r. sygn. akt III SA/Po 34/24 i z dnia 12 kwietnia 2024 r. sygn. akt III SA/Po 33/24 (CBOSA, <https://orzeczenia.nsa.gov.pl/cbo/query>). WSA w Szczecinie stwierdził bowiem: *„że prawidłowa wykładnia przepisu art. 15 gg ust. 1 uCOVID-19 powinna prowadzić do wniosku, że przepis ten zakazuje wielokrotnego dofinansowywania wyłącznie tych samych świadczeń ponoszonych przez przedsiębiorców w związku z zatrudnianiem pracowników ze środków publicznych. Pojęcie "świadczeń (...) w zakresie takich samych tytułów wypłat" należy*

interpretować alogicznie jak pojęcie: "takie same tytuły" użyte w art. 15g ust. 18 uCOVID-19 i z podobnym założeniem funkcjonalnym jak pojęcie "te same koszty" użyte w art. 15zbb ust. 12 uCOVID-19, czyli uznawać, że obejmują one jednocześnie trzy elementy: tożsamy przedmiot, podmiot i okres konkretnego wniosku, na podstawie którego uzyskano dofinansowanie. Na powyższy sposób rozumienia tych pojęć wskazywał NSA w wyrokach (por. wyrok z dnia 2 marca 2022 r. o sygn. akt I GSK 21/22, wyrok z dnia 7 kwietnia 2022 r. o sygn. akt I GSK 28/22, wyrok z 27 kwietnia 2022 r. o sygn. akt I GSK 284/22, wyrok z 27 kwietnia 2022 r. o sygn. akt I GSK 251/22, wyrok z 27 kwietnia 2022 r. o sygn. akt I GSK 284/22, wyrok z dnia 18 stycznia 2023 r. o sygn. akt I GSK 105/22). Uznać zatem należy, że w odniesieniu do pracowników objętych wnioskiem skarżąca nie uzyskała pomocy w zakresie takich samych tytułów skoro uprzednio uzyskane wsparcie dotyczyło innych miesięcy. Nie można tym samym skutecznie obronić sformułowanej przez organ odwoławczy tezy o otrzymaniu przez skarżącą podwójnego dofinansowania."

Kolegium wskazywało, że dostrzega kwestię wprowadzenia art. 15gg ust. 7a specustawy covid, zgodnie z którym: przepisu ust. 7 nie stosuje się do zwolnienia z obowiązku opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne pracowników, chyba że zwolnienie dotyczy tych samych miesięcy, na które podmiot, o którym mowa w ust. 1, zwrócił się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników, dopiero z dniem 1 lipca 2021 r. Przepisy wprowadzające ust. 7a (ustawa z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, „ustawa zmieniająca”), nie zawierały norm intertemporalnych wprost odnoszących ww. normę do stanów zaistniałych, wskazując w art. 12 ust. 2 jedynie że do wniosków, o których mowa w art. 15gg ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem ogłoszenia niniejszej ustawy, stosuje się przepis art. 15gg ust. 7a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Ustawodawca wprowadzając zmianę polegającą na dodaniu do art. 15gg specustawy covid wskazany ust. 7a miał świadomość sposobu, w jaki stosowany był omawiany przepis, gdyż w uzasadnieniu do projektu ustawy zmieniającej wskazał: Zmiany w zakresie art. 15g i art. 15gg ustawy mają na celu umożliwienie skorzystania ze środków pomocowych przez niektóre podmioty. Z przepisów w obowiązującym brzmieniu wynika, że przedsiębiorcom nie przysługuje możliwość uzyskania z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych środków na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników od świadczeń przyznanych na podstawie obowiązujących regulacji, jeżeli w stosunku do tych samych pracowników nastąpiło zwolnienie z obowiązku opłacania składek (art. 31zo i nast.) także w sytuacji, gdy zwolnienie i pobieranie świadczeń dotyczą różnych okresów czasowych. Wprowadzane modyfikacje eliminują ten problem i mają jednoznacznie proprzedsiębiorczy charakter.

Składy Orzekające uznawały, że wykładnia celowościowa omawianego art. 15gg przywołana w ww. wyrokach sądownoadministracyjnych, dokonana w związku z pozostałymi przepisami specustawy covid, jak również w kontekście celu specustawy

covid, wskazuje na zasadność przyjęcia powołanego powyżej stanowiska – odmiennie od wykładni dokonanej przez organ pierwszej instancji.

Podatki i opłaty lokalne w praktyce orzeczniczej SKO w Warszawie

Należy odnotować, iż w dniu 1 stycznia 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o podatku rolnym, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1757), nowelizująca od początku 2025 roku przepisy o podatkach i opłatach lokalnych. Wprowadzone zostały przede wszystkim nowe pojęcia budynku i budowli. Aktualnie za budynek uznaje się obiekt wzniesiony w wyniku robót budowlanych, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem, trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz który posiada fundamenty i dach, z wyłączeniem obiektu, w którym są lub mogą być gromadzone materiały sypkie, materiały występujące w kawałkach albo materiały w postaci ciekłej lub gazowej, którego podstawowym parametrem technicznym wyznaczającym jego przeznaczenie jest pojemność. Z kolei, za budowlę uznaje się: a) obiekt niebędący budynkiem, wymieniony w załączniku nr 4 do ustawy, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem, b) elektrownię wiatrową, elektrownię jądrową i elektrownię fotowoltaiczną, biogazownię, biogazownię rolniczą, magazyn energii, kocioł, piec przemysłowy, kolej linową, wyciąg narciarski oraz skocznię, w części niebędącej budynkiem - wyłącznie w zakresie ich części budowlanych, c) urządzenie budowlane - przyłącze oraz urządzenie instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, oraz inne urządzenie techniczne, bezpośrednio związane z budynkiem lub obiektem, o którym mowa w lit. a, niezbędne do ich użytkowania zgodnie z przeznaczeniem, d) urządzenie techniczne inne niż wymienione w lit. a-c - wyłącznie w zakresie jego części budowlanych, e) fundamenty pod maszyny oraz pod urządzenia techniczne, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową, wszystkie - wzniesione w wyniku robót budowlanych, także w przypadku, gdy stanowią część obiektu niewymienionego w ustawie. Ponadto, nowelizacja, z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 października 2023 r. (SK 23/19) kwestionujący zgodność z Konstytucją RP opodatkowania wyodrębnionego garażu znajdującego się w budynku mieszkalnym inną stawką niż budynek o charakterze mieszkalnym, wprowadziła do ustawy podatkowej regulę, iż za część mieszkalną budynku mieszkalnego uznaje się także pomieszczenie przeznaczone do przechowywania pojazdów w tym budynku. Zabieg ten pozwolił od 2025 roku opodatkować wyodrębnione garaże wielostanowiskowe w budynkach mieszkalnych stawką podatku jak dla budynków mieszkalnych (zasada), do czego gminne organy podatkowe się dostosowały. Tym nie mniej znaczną ilość odwołań do Kolegium stanowiły sprawy, gdzie podatnicy domagali się takiego sposobu opodatkowania posiadanych udziałów w garażach wielostanowiskowych za lata poprzednie, do czego jednak nie ma podstaw prawnych. Przypomnieć w tym zakresie należy choćby wyroki NSA z dnia 4 czerwca 2008 r. (I FSK 636/07, niepubl.), z dnia 17 czerwca 1997 r. (I SA/Ka 986/97, POP 1/2000, poz. 16), z dnia 18 marca 2003 r. (III SA 2152/01, M. Podat. 7/2003, s. 38), gdzie wyrażono trafny pogląd prawny, iż jeżeli prawo nowe nie

zawiera przepisów przejściowych dotyczących wyraźnie prawa materialnego, zastosowanie znajdują przepisy w brzmieniu obowiązującym w czasie, w którym powstały zdarzenia kształtujące określone stosunki prawne.

Należy również odnotować, iż w zakresie spraw podatkowych rozpatrywanych przez Kolegium w 2025 roku w zwiększonej niż dotychczas ilości pojawiły się sprawy dotyczące kwestionowania przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą zastosowania najwyższej stawki podatku do opodatkowania posiadanych udziałów w garażach wielostanowiskowych oraz mającej wpływ na wysokość podatku wysokości w świetle lokali garażowych poprzez przedkładanie własnych opracowań pomiarowych w tym zakresie. Kolegium za prawidłowe uznaje na tym polu stanowisko wyrażone w wyrokach NSA z dnia 9 października 2025 r. (III FSK 1234/24, III FSK 1240/24, III FSK 32/25 i III FSK 33/25 (wszystkie CBOSA), zgodnie z którym skoro udział w garażu wielostanowiskowym nie wiąże się wyłącznie z samym posiadaniem takiego udziału przez przedsiębiorcę, ale jest w tej działalności realnie wykorzystywany (w tym poprzez zaliczanie do kosztów uzyskania przychodów tzw. czynszu administracyjnego związanego z utrzymaniem lokalu), to należy w procesie opodatkowania takiego udziału stosować stawki podatku związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. NSA przypomniał także, że zasady wedle których przy ustalaniu powierzchni użytkowej lokalu zamieszczonej w ewidencji gruntów i budynków uwzględniana jest jego wysokość, są takie same jak zasady uwzględniania wysokości lokalu przy ustalaniu podstawy opodatkowania lokalu podatkiem od nieruchomości.

Sprawy dotyczące udziału osób trzecich w postępowaniach dotyczących wydania lub zmiany zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym

Znaczną ilość spraw w Kolegium stanowiły sprawy dotyczące udziału osób trzecich w postępowaniach dotyczących wydania lub zmiany zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym wydawanych na gruncie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1490). W dużej mierze sprawy te zdominowało jedno ze stowarzyszeń przewoźników drogowych, którzy utworzyli to stowarzyszenie i prowadzą działalność konkurencyjną dla podmiotów ubiegających się o wydanie zezwolenia na określonej trasie. W tym zakresie, mimo wcześniejszych rozbieżnych poglądów judykatury o dopuszczalności takiego stowarzyszenia do udziału w postępowaniu jako organizacji społecznej, wykrystalizowała się linia orzecznicza, która organizację społeczną o takim statusie w konsekwencji dopuściła do udziału w postępowaniu o wydanie zezwolenia. Emanację takiego poglądu można znaleźć m. in. w wyroku NSA z dnia 23 października 2025 r. (II GSK 1522/25, CBOSA), gdzie wskazano, iż interes społeczny, na rzecz którego działa stowarzyszenie, polega na wszechstronnym wyjaśnieniu okoliczności sprawy, w której uczestnik ubiega się o zezwolenie. Zatem źródło tego interesu znajduje oparcie w art. 22a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o transporcie drogowym. Interes społeczny w przypadku dopuszczenia

organizacji społecznej do udziału w postępowaniu administracyjnym polega na działaniu na rzecz dobra ogólnego, niepowiązanego wprost z interesem indywidualnym podmiotów tworzących organizację społeczną. W uzasadnieniu wyroku nastąpiło odwołanie się do innego, wcześniejszego orzecznictwa sądów administracyjnych podzielającego taki pogląd. Kolegium w swojej praktyce orzeczniczej zastosowało się do wykładni przepisów wyrażonej w tym i innych podobnych wyrokach NSA.

Sprawy dotyczące wydania lub zmiany zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym wyłoniły jeszcze inny problem, gdzie do udziału w postępowaniach o wydanie zezwolenia wprost zaczęły zgłaszać akces podmioty konkurencyjne, co spowodowało konieczność oceny stronowości tych podmiotów. Kolegium stanęło na stanowisku identycznym jak w wyroku NSA z dnia 20 czerwca 2024 r. (II GSK 213/21, CBOSA), gdzie wskazano, iż art. 22a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o transporcie drogowym jest podstawą stwierdzenia interesu prawnego podmiotów oraz stwierdzenia, czy skarżący jest stroną postępowania uprawnioną do wniesienia odwołania od decyzji w sprawie zezwolenia udzielonego innemu przewoźnikowi, w przypadku gdy zostanie wykazane, że projektowana linia regularna stanowić będzie zagrożenie dla już istniejących linii regularnych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy linie te są obsługiwane tylko przez jednego przewoźnika lub przez jedną grupę przewoźników. Przepis ten nie zawiera zamkniętego katalogu podlegających analizie czynników, co nakłada obowiązek dokonywania analizy rynkowej z uwzględnieniem czynników określonych w nim wymienionych.

Nowe przepisy o rynku pracy i służbach zatrudnienia

W dniu 1 czerwca 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r., poz. 620), która zastąpiła przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r., poz. 214). Kolegium Odwoławcze na gruncie obu ustaw rozpatrywało niemałą ilość spraw dotyczących zmiany wpisów lub wykreśleń z rejestru agencji zatrudnienia. W obu ustawach prowadzenie agencji zatrudnienia jest obwarowane wieloma obowiązkami, których brak spełnienia w ogóle albo określonym terminie może skutkować przede wszystkim wykreśleniem podmiotu z rejestru agencji prowadzonego przez marszałka województwa. W praktyce orzeczniczej Kolegium pojawiło się zagadnienie stosowania właściwych przepisów do spraw wszczętych pod rządami starej ustawy i kontynuowanych (po dniu 1 czerwca 2025 r.) w nowym stanie prawnym. Zgodnie z art. 433 ust. 2 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia do postępowań, o których mowa w art. 18e, art. 18j, art. 18l, art. 18m, art. 18na i art. 19ia ustawy uchylanej w art. 460, wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy. Tutejsze Kolegium stanęło zatem na stanowisku, że skoro zgodnie z przepisami przejściowymi, do sprawy wszczętej i niezakończonej do dnia wejścia w życie ustawy nowej, znajduje zastosowanie art. 315 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, to nowy przepis także przewiduje konkretne zdarzenia dające podstawę do wykreślenia z rejestru agencji zatrudnienia. Zdarzenia te muszą być analizowane przez organ pierwszej

instancji już na podstawie nowych przesłanek w tym zakresie, a nie na podstawie przesłanek z uchylonej z dniem 1 czerwca 2025 r. starej ustawy.

Dekret z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz.U. Nr 50, poz. 279)

Wbrew powszechnemu przekonaniu liczba spraw dotyczących gruntów warszawskich nie zmalała. Dodatkowo wzrósł stopień skomplikowania spraw z tej tematyki.

W orzecznictwie sądów potwierdził się przyjęty przez Kolegium sposób zakończenia postępowań na podstawie przepisu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1491), zgodnie z którym *Postępowania administracyjne w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji lub postanowienia, wszczęte po upływie trzydziestu lat od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji lub postanowienia i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ostateczną decyzją lub postanowieniem, umarza się z mocy prawa* – poprzez wydanie decyzji deklaratoryjnej o umorzeniu postępowania. Wciąż niektóre składy Sądu uchylają decyzje Kolegium, a nawet stwierdzają ich nieważność, jeżeli w rozdzielniku decyzji znajdzie się osoba nieżyjąca. Wydając decyzję w przedmiocie umorzenia postępowania w toku, a tym bardziej gdy postępowanie jest zawieszona, Kolegium często nie ma wiedzy o zgonie strony. Niejednokrotnie pełnomocnicy na bieżąco nie informują o śmierci mocodawców i dopiero na etapie wniesienia do skargi od orzeczenia Kolegium dołączają akty zgonu podnosząc, że kierując rozstrzygnięcie do osoby zmarłej, organ odwoławczy rażąco naruszyło prawo.

Problem dostrzegł NSA stwierdzając w wyroku z 30 czerwca 2025 r. sygn. I OSK 2466/23:

Niewątpliwie, w orzecznictwie i doktrynie za wadę rażącego naruszenia prawa skutkującą stwierdzeniem nieważności decyzji uznaje się skierowanie decyzji do osoby zmarłej (por.: K. Glibowski, w: Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. red. R. Hauser, M. Wierzbowski, Warszawa, 2020). Decyzja taka nie może być zaakceptowana jako akt wydany przez organ praworządny państwa, powinna zatem podlegać wyeliminowaniu z obrotu prawnego. (patrz: wyrok NSA z dnia 27 kwietnia 1983 r. sygn. akt II SA 261/83 (niepubl.); wyrok NSA z 20 września 2002 r. sygn. akt I SA 428/01 (niepubl.); wyrok NSA z dnia 11 marca 2008 r. sygn. akt I OSK 1959/06; wyrok NSA z 30 września 2009 r. sygn. akt I OSK 1429/08; wyrok NSA z 9 grudnia 2011 r. sygn. akt I OSK 140/11, CBOSA). Kodeks postępowania administracyjnego nie zawiera normy, która wprost, w sposób ogólny regulowałaby kwestie skutków prawnych skierowania decyzji do osoby zmarłej. Charakter strony przysługujący osobie fizycznej wygasa jednak - jak wyżej wskazano - z jej śmiercią. Prowadzi to zatem, w większości przypadków, do wniosku, że w stosunku do osoby nieżyjącej nie można wszcząć i prowadzić postępowania a w konsekwencji wydać decyzji administracyjnej. Gdyby jednak do takiej sytuacji dochodzi to - wg utrwalonego poglądu wyrażanego przez orzecznictwo sądownoadministracyjne - należy przyjąć, iż decyzja taka jest obarczona wadą nieważności bowiem akt taki rażąco narusza prawo (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.).

Jednocześnie w orzecznictwie sądów administracyjnych od wielu lat wyrażany jest pogląd, że sam oczywisty charakter naruszenia prawa nie wystarczy, by uznać, że naruszenie prawa ma charakter rażący. Niezbędne jest wystąpienie jeszcze innych przesłanek, wyodrębnionych przy zastosowaniu dodatkowych kryteriów. W niektórych wyrokach wskazywano, że oprócz oczywistości naruszenia prawa, decydujące znaczenie ma ocena skutków społecznych i gospodarczych, jakie pociąga za sobą dane naruszenie. Zgodnie z ich treścią rażące naruszenie prawa zachodzi wtedy, gdy jego gospodarcze lub społeczne skutki nie mogą być zaakceptowane z punktu widzenia wymagań praworządnego państwa (por. np. wyrok NSA I FSK 1456/12 z 22.11.13 r.; wyrok NSA z 11.09.2017 r., sygn. akt II FSK 1365/17; opublikowane w: CBOIS).

Przykładowo na tle art. 30 § 4 k.p.a. regulującego przypadki następstwa proceduralnego, stanowiącego, że w razie śmierci strony w toku prowadzonego postępowania, w miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni (następstwo proceduralne *mortis causa*), wielokrotnie wyrażono pogląd, że śmierć strony postępowania, która nastąpiła po jego wszczęciu lecz przed jego formalnym zakończeniem nie skutkuje nieważnością decyzji wydanej w takich warunkach, jeśli tylko następca prawny osoby zmarłej, nie będącej jedyną stroną postępowania, wiedział o treści podejmowanych czynności, w tym o wydaniu decyzji kończącej postępowanie i decyzji tej nie kwestionował (por.: wyrok NSA z 21.08.2008r. sygn. akt II OSK 952/07; wyrok NSA z 10.03.2009 r. sygn. akt II OSK 406/08; wyrok NSA z 17.11.2010 r. sygn. akt I OSK 129/10, CBOSA).

W warunkach tej sprawy, prowadzonej na podstawie art. 158 § 1 k.p.a. w zw. z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2021, poz. 1491), nie sposób uznać, że wydanie decyzji umarzającej postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności orzeczenia Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z 28 listopada 1956 r. odmawiającego (...) prawa własności czasowej do gruntu ww. nieruchomości warszawskiej, jest nie do pogodzenia z zasadami praworządności z tego tylko powodu, że jedna ze stron postępowania, nie będąca wnioskodawcą, zmarła przed wydaniem decyzji. Przy ocenie rażącego naruszenia prawa należy bowiem wziąć pod uwagę, że była to osoba, która, w przypadku dalszego prowadzenia postępowania, i ewentualnie wydania decyzji zgodnej z wnioskami skarżących, mogłaby ponosić negatywne skutki takiej decyzji. Umorzenie postępowania z kolei, pozostawiało stan faktyczny i prawny dotyczący przysługującej zmarłej (i jej następcom prawnym) nieruchomości w stanie dotychczasowym. I jak należy domniemywać, z uwagi na brak jakichkolwiek działań ze strony, zarówno osoby zmarłej, jak i jej następcy prawnego, zaakceptowanym przez te osoby.

Tym samym, mimo oczywistego naruszenia prawa poprzez wydanie decyzji w stosunku do osoby zmarłej, nie można uznać, że doszło do rażącego naruszenia prawa, skoro wydana decyzja w istocie chroni dotychczasowe prawa zmarłej i jej następcy prawnego. Tym samym należy uznać, że skutki społeczno – gospodarcze tego naruszenia, w warunkach tej sprawy, mogą być zaakceptowane w państwie praworządnym.

Prezydent m. st. Warszawy jako organ pierwszej instancji, nadal przekazuje do Kolegium nierozpatrzone odwołania z lat czterdziestych, pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, bez wyjaśnienia czy też próby ustalenia aktualnych stron.

Wydział oczekuje na rozpoznanie przez NSA kasacji w sprawie, w której w której Komisja reprivatyzacyjna stwierdziła nieważność decyzji Kolegium z roku 2000, ze względu na rażące naruszenie Uchwałę NSA z dnia 10 kwietnia 2024 r., sygn. I OPS 1/23.

W sprawach dotyczących przyznania gruntu zamiennego na podstawie przepisów Dekretu, Kolegium jednolicie orzeka, że prawo do gruntu zamiennego zostało uchylone przez ustawę o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości.

Dekret a Uchwała NSA z dnia 10 kwietnia 2024 r., sygn. I OPS 1/23.

W świetle Uchwały: *stronie umowy przelewu wierzytelności określonej w art. 7 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz.U. z 1945 r. nr 50, poz. 279, ze zm.), nie przysługuje przymiot strony w rozumieniu art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.) do uzyskania prawa użytkowania wieczystego w postępowaniu administracyjnym o wydanie decyzji na podstawie art. 7 ust. 2 i 3 powołanego dekretu.*

Niemniej na tle jej stosowania wyłonił się problem interesu prawnego zbywcy. W niektórych rozstrzygnięciach WSA w Warszawie, że w postępowaniu o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego stronami nie są: nabywcy lub spadkobiercy nabywców roszczeń ze względu na Uchwałę, ani byli właściciele lub ich spadkobiercy, gdyż zbyli roszczenia.

Zdarzają się przypadki, kiedy WSA w Warszawie uznaje za wywołujące skutki prawne zbycie na drodze czynności cywilnoprawnej roszczeń w obrębie członków rodziny. Przykładem jest wyrok z dnia 28 marca 2025 r. sygn. I SA/Wa 2010/24 WSA, w który Sąd stwierdził, iż: *nie można też odmówić prawa do ubiegania się o uzyskanie odszkodowania spadkobiercom dawnych właścicieli, którzy dokonywali przeniesienia roszczeń w obrębie grona osób uprawnionych do dziedziczenia po dawnym właścicielu. Sąd stoi bowiem na stanowisku, że zmiany podmiotowe uprawnionych do ubiegania się o odszkodowanie następujące na skutek dziedzicznie nie mają wpływu na istnienie roszczeń do nieruchomości „warszawskich”. Śmierć dawnego właściciela niewątpliwie nie pozbawia jego spadkobierców roszczeń do gruntu, zatem także każde przesunięcie roszczeń w ich gronie dokonane w dowolnej formie prawnej czy to działu spadku czy zbycia udziału spadkowego czy nawet zbycia poszczególnego przedmiotu należącego do spadku, w tym wypadku jednego ze spadkowych roszczeń, nie są czynnościami sprzecznymi z celem art. 215 ust. 2 u.g.n.. Wszystkie osoby nabywające uprawnienia w ww. formach tj. na skutek czynności prawnych dokonanych pomiędzy współspadkobiercami przedwojennych właścicieli nie powodują utraty przez nabywców przymiotu strony w postępowaniach administracyjnych, których przedmiotem jest skompensowanie skutków wejścia w życie dekretu z dnia 26 października 1945 r. W takich bowiem wypadkach nie możemy mówić, że oczekują oni czynności organu tylko w oparciu o skutki czynności prawnej. Taki pogląd (zbycie spadku na rzecz dzieci czy rodzeństwa) Kolegium uznawało za niepozbawiający praw do nieruchomości, niemniej jednak cytowany wyrok dotyczy odszkodowania i decyzji Wojewody.*

Kolegium oczekuje rozpoznania pytania prawnego zadanego 20 października

2025 r. przez skład orzekający WSA w Warszawie w sprawie I SA/Wa 2470/24 „Czy nabywcy roszczeń wynikających z art. 7 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz.U. z 1945 r. Nr 50, poz. 279, ze zm.) przysługuje przymiot strony w rozumieniu art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 592) w sprawie o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego na podstawie przepisów dekretu?” Pytanie zostało ponowione, mimo powziętej Uchwały z dnia 10 kwietnia 2024 r. I OPS/23, ze m.in. względu na fakt, iż „Ścisłe stosowanie tezy uchwały NSA wydanej w sprawie I OPS 1/23 spowoduje, że w przypadku zbycia wierzytelności nikt nie będzie mógł ubiegać się o ustanowienie praw opisanych w art. 7 (1) i (2), bowiem NSA wykluczył udział w sprawie jako strony nie tylko nabywcy, ale i zbywcy wierzytelności. – cedenta. Pozbawił przymiotu strony postępowania administracyjnego każdą stronę umowy cywilnoprawnej. Taka teza wyklucza generalnie możliwość nabycia uprawnień przez kogokolwiek, gdy doszło do zawarcia umowy cywilnoprawnej.”

Na podstawie ww. Uchwały, Prezydent m. st. Warszawy umarza postępowania z wniosku nabywców roszczeń. Ze względu na aktualne orzecznictwo sądów administracyjnych, Kolegium utrzymuje takie decyzje w mocy.

Sprawy Kolegium a Komisja reprivatyzacyjna.

Część składów WSA literalnie traktuje możliwość podjęcia postępowania zawieszonoego przed Kolegium na podstawie art. 26 ustawy o komisji. Mimo tego, że niezależnie od działań Komisji, przed Kolegium postępowanie uległo umorzeniu. Sąd uważa, że postępowanie przed Kolegium powinno pozostać zawieszono do czasu wydania przez Komisję prawomocnego orzeczenia. W sprawie medialnej – nieruchomości przy ul. J. – Komisja podjęła próbę umorzenia postępowania na podstawie art. 2 ust. 2, co skończyło się uchyleniem decyzji przez WSA; na stronie internetowej widniej jedynie sentencja wyroku, więc nie wiemy, jakie jest uzasadnienie. Niemniej sprawa J. pozostanie w Kolegium zawieszono przez następne lata.

Coraz częściej w sytuacji, gdy nie zachowały się zwrotki, albo gdy adresat nie odebrał orzeczenia (np. z powodu zmiany miejsca zamieszkania) strony podnoszą argument, że nie doszło do doręczenia orzeczenia. Jest to kłopotliwe, bowiem nie wszystkie składy WSA uznają, że w istocie chodzi o wejście decyzji do obrotu, a więc może to być (przy braku zwrotki czy odwołania) np. data doręczenia orzeczenia sądowi wieczystoksięgowemu przy wniosku o wpis prawa. WSA zasadniczo jednak podziela pogląd Kolegium, że wniosek o wpis prawa oraz postanowienie o wpisie oznacza, że orzeczenie weszło do obrotu.

Ustawa o gospodarce nieruchomościami.

Art. 214 ustawy.

Sprawy na podstawie tego przepisu wpływają do Kolegium najczęściej po stwierdzeniu nieważności decyzji odmownych, wydawanych na podstawie uchwały Rady Ministrów Nr 11 z 27 stycznia 1965 r. Prezydent rozpatruje te sprawy ponownie,

już na podstawie art. 214 u.g.n. Strony często kwestionują okoliczność, że grunt był niezabudowany, domagają się „udowodnienia”, że zabudowy w dacie wejścia w życie dekretu nie było, a dowód w postaci zdjęcia lotniczego z 1945 roku podważają, jako niewiarygodny. Ostatnio skargę na decyzję w takiej sprawie WSA oddalił, ale strona wniosła kasację; czekamy za prawomocne rozstrzygnięcie.

Art. 214a ustawy.

Przepis wydaje się jasny, skargi na decyzje Kolegium często są oddalane. Pojawiają się jednak rozbieżne poglądy, czego przykładem jest wyrok z dnia 14 października 2022 r. sygn. I SA/Wa 859/22 oraz uchylający z 30 lipca 2025 r. sygn. I OSK 2676/23, w którym NSA stwierdził, że *„Odmowa zatem pozytywnego rozpatrzenia wniosku dekretowego, wyłącznie w oparciu o przesłankę z art. 214a ust. 1 pkt 2 u.g.n. w zw. z ust. 2 tego artykułu, w odniesieniu do części nieruchomości warszawskiej nierozdysponowanej na rzecz osób trzecich, bez względu na przesłanki z art. 7 ust. 2 dekretu warszawskiego, pozostawałaby w kolizji z art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji (ochrona własności i praw majątkowych) oraz z zasadą proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji), co ma także swoje odzwierciedlenie w art. 1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.”* Należy zatem przyjąć, że stanowisko nie jest jednolite i może ulec zmianie.

Pomoc społeczna.

1. Sprawy dotyczące opłat za DPS.

Podobnie jak w latach ubiegłych, sprawy z tego zakresu bywają problematyczne. Pierwszy problem to art. 64 pkt 7) ustawy brzmi: *Osoby wnoszące opłatę lub obowiązane do wnoszenia opłaty można zwolnić z tej opłaty częściowo lub całkowicie, na ich wniosek, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w szczególności jeżeli: osoba obowiązana do wnoszenia opłaty wykaże, w szczególności na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku, rażące naruszenie przez osobę kierowaną do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu obowiązkowo alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych względem osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty.* Przepis jest niejednoznaczny, a zatem i orzecznictwo jest niejednolite. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13 września 2024 r. I OSK 2358/23 przyznał: *Sam fakt - rażącego naruszenia obowiązku alimentacyjnego i innych obowiązków rodzinnych - nie jest równoznaczny z zaistnieniem przesłanek uzasadniających obligatoryjne, czy całkowite zwolnienie z obowiązku ponoszenia opłat. Nawet w tak drastycznych sytuacjach (kiedy mowa o rażącym naruszeniu obowiązku alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych) ustawodawca nakazuje organom badać konkretne okoliczności danej sprawy i z ich uwzględnieniem rozważać zasadność, a następnie zakres przyznawanej pomocy.*

2. Nienależnie pobrane świadczenia.

Nadal Wydział boryka się z licznymi sprawami strony, która przez lata otrzymywała świadczenia, ukrywając swoje rzeczywiste dochody, w tym akt, zakupu za kilkaset tysięcy złotych (gotówką) mieszkania. Osoba ta złożyła kilkadziesiąt

wniosków w trybie art. 145 k.p.a. (na kilku podstawach), które zostały rozpoznane przez Kolegium. Obecnie do Kolegium wnosi liczne wnioski o umorzenie nienależnie pobranych świadczeń mimo, że zostały one już wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym. Pojawił się wyrok w sprawie sygn. I SA/Wa 2039/25, w którym WSA stwierdził, że mimo wyegzekwowania należności można wszcząć postępowanie o umorzenie i ewentualnie zwrócić obywatelce kwotę – Kolegium podjęło decyzję o wniesieniu kasacji.

3. Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci,

W 2025 r. było jedynie kilka spraw z tego zakresu, dotyczą lat ubiegłych - są to sprawy związane z koordynacją.

Świadczenia rodzinne

1. Świadczenie pielęgnacyjne

Spraw jest mniej. Nadal toczą się sprawy na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy o świadczeniu wspierającym, 1. *W sprawach o świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 43 [ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych] w brzmieniu dotychczasowym, do których prawo powstało do dnia 31 grudnia 2023 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.* Wydział przyjął, że prawo powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

2. Świadczenia rodzinne w sprawach cudzoziemców

Pojawił się pogląd organu I instancji, że zasiłek pielęgnacyjny nie należy się dziecku cudzoziemca, bowiem nie posiada ono dostępu do rynku pracy. W Wydziale zostało utrzymanych w mocy kilka (2-3) odmów, niestety nie zostały one poddane kontroli WSA, gdyż nie wpłynęły skargi na orzeczenie Kolegium. Pojawiły się wnioski o stwierdzenie z urzędu nieważności decyzji organu I instancji o przyznaniu takiego zasiłku, jednakże Kolegium stoi na stanowisku o braku podstaw prawnych do unieważnienia takich decyzji.

Podziały.

Tematyka podziałów posiada ugruntowane orzecznictwo.

Zaświadczenia.

W sprawach rejestrowanych jako Zs niezmiennie wpływają zarówno sprawy, w których wydajemy zaświadczenia, jak i zażalenia na postanowienia organu I instancji o odmowie wydania zaświadczenia. Tych ostatnich jest więcej. Trudności stwarzają sprawy dotyczące samodzielności lokali czy zgodności z prawem zmian budowlanych. W sprawach samodzielności lokali mieszkalnych – zakończyło się postępowanie dotyczące samodzielności lokali przeznaczonych na działalność hotelową. Kolegium utrzymało w mocy postanowienie o odmowie wydania zaświadczeń o samodzielności lokali w budynku, dla którego wydano decyzję o pozwoleniu na budowę budynku hotelowego.

Jeśli chodzi o zaświadczenia o samodzielności lokali to pojawiło się kilka spraw dotyczących samodzielności lokalu w jednolokalowym budynku jednorodzinym. Deweloper domaga się stwierdzenia, że w jednolokalowym budynku jednorodzinym lub segmencie lokal mieszkalny jest lokalem samodzielnym. Pogląd Wydziału jest taki, że nie można się usamodzielnic jeśli się jest samodzielnym ani wyodrębnić od samego siebie.

Sprawy Ru

Skarg, zwłaszcza w sprawach dotyczących odholowania pojazdu, jest niewiele. Również nieczęsto skarżone są decyzje dotyczące kar za nieterminowe zarejestrowanie czy też poinformowanie o zbyciu/nabyciu pojazdu. Zaskakujący okazał się wyrok w sprawie skierowania na egzamin; w wyroku tym Sąd stwierdził, że jeśli osoba przekroczyła limit punktów karnych (29 w okresie 8 miesięcy), ale organ powołał w podstawie prawnej przepis *art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami* (o uzasadnionych wątpliwościach co do kwalifikacji kierowcy), to *starosta po wplynięciu wniosku powinien przeprowadzić postępowanie administracyjne i od jego wyniku będzie zależeć ostateczna ocena, czy zgłoszone zastrzeżenia są na tyle istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, by wydać decyzję o skierowaniu na egzamin sprawdzający kwalifikacje*. Kolegium sporządziło kasację, niemniej jednak należy poprawiać decyzje I instancji, uzupełniając wywody o art. 18 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy - *Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, który stanowczo stwierdza, że liczba 24 punktów obliguje starostę do skierowania na egzamin*.

PREZES
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Warszawie

Tomasz Podlejski

Warszawa, dnia 12 marca 2026 r.

ⁱ - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w latach poprzedzających okres objęty informacją, ale nie zostały załatwione przez SKO,

ⁱⁱ - patrz pkt 1. ppkt 1.2. ,

-
- iii - dot. spraw, które wpłynęły do SKO w roku objętym informacją, a do których zastosowanie mają przepisy Ppsa tj. m.in. skargi, skargi kasacyjne, zażalenia i inne, wykonywane w trybie tej ustawy – patrz m.in. przyp.11;
- iv - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji (w tym art. 134 Kpa) oraz inne wydane w tym postępowaniu np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;
- v - decyzje (postanowienia) kończące postępowanie prowadzone po wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wydane przez SKO w trybie art. 127 § 3 Kpa oraz decyzje (postanowienia) kończące postępowanie odwoławcze (zażaleniowe) prowadzone przed SKO jako organem II instancji w trybie art. 221 Op ;
- vi - decyzje (postanowienia) wydane przez SKO jako organ I instancji np. w postępowaniu dot. stwierdzenia nieważności (art. 156 § 1 Kpa oraz art. 247 § 3 Op) lub wznowienia postępowania (art. 145 § 1 Kpa oraz art. 240 § 1 Op), postanowienia wydane w trybie art. 65 § 1, art. 66 § 1 i 3 Kpa, art. 169 § 4 Op oraz inne wydane w tych postępowaniach np. zawieszenie postępowania – art. 97 § 1 i 98 Kpa lub art. 201 § 1 i art. 204 § 1 Op ;
- vii - np. postanowienia dot. sporów kompetencyjnych (art. 22 § 1 pkt 1 Kpa), wyznaczenia organu wskutek wyłączenia (art.25-27 Kpa oraz art.130 i 132 Op), dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu (art.31§ 2 Kpa), odmowy przywrócenia terminu (art. 59 § 1 i 2 Kpa), odmowy udostępnienia akt (art. 74 § 2 Kpa oraz art. 179 § 2 Op), wniosku o wyjaśnienie, uzupełnienie oraz sprostowanie (art.113 Kpa oraz art.213 i 215 Op), wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji (art.224 § 3 pkt 2 Op), opłat i kosztów postępowania (dział IX Kpa);
- viii - dot. również postanowień zgodnie z art. 144 Kpa oraz art. 239 Op
- ix - dot. również postanowień zgodnie z art. 126 Kpa oraz art. 219 Op
- x - dot. spraw, które nie zostały załatwione przez SKO w roku objętym informacją ;
- xi - liczba skarg skierowanych do sądu w stosunku do ogólnej liczby podjętych przez kolegium w roku objętym informacją rozstrzygnięć podlegających zaskarżeniu;
- xii - obejmuje inne sprawy prowadzone przez Kolegium w trybie przepisów Ppsa np. wezwanie do usunięcia naruszenia prawa (art. 52 § 3), wniosek o sprostowanie omyłki pisarskiej (art. 156), wniosek o uzupełnienie wyroku (art. 157), wystąpienie o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego (art. 15 § 1 pkt 4 w zw. z art. 4), wniosek o zawieszenie postępowania przed sądem i o podjęcie zawieszono postępowania (art. 123-131) czy wznowienie postępowania (art. 270) itd. ;

INFORMACJE DODATKOWE I WNIOSKI

Informacje dodatkowe – ich zamieszczenie staje się obowiązkowe w egzemplarzu skierowanym do KR SKO w celu sporządzenia zbiorczej informacji rocznej

Informacje dodatkowe powinny zawierać :

1. Wybrane problemy z orzecznictwa Kolegium – wg rodzaju spraw (wg układu z części II pkt 2. - Rodzaje spraw ujętych w ewidencji w roku objętym informacją);
2. Przyczyny zaległości w rozpatrywaniu spraw oraz proponowane rozwiązania w tym zakresie, itp.;
3. Informację nt. skarg kasacyjnych – liczba uwzględnionych skarg złożonych przez Kolegium itd.
4. Kontrole przeprowadzane w Kolegium przez MSWiA, Kancelarię Premiera, NIK i inne uprawnione organy (np. ZUS) – wyniki, wystąpienia pokontrolne i ich wykonanie;
5. Omówienie wydanych przez prezesa SKO postanowień sygnalizacyjnych;
6. Działalność pozaorzecznicza Kolegium – opiniowanie aktów prawnych, zgromadzenia krajowe i regionalne SKO, szkolenia, wydawnictwa, współpraca z innymi organami państwa i instytucjami;
7. Wskazanie nowych zadań;
8. Wykonanie budżetu, zatrudnienie, płace i kwalifikacje osób zatrudnionych.

